

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 9 – 10 november 2016

Värnamo sjukhus
Sjukhus

Värnamo
Ort

Ögonmottagningen
Klinik

Kerstin Edlund och Kerstin Hallnäs
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ögonmottagningen Värnamo Sjukhus, Värnamo, Region Jönköping utgör ett eget verksamhetsområde.

2014-04-01 infördes vårdval inom ögonsjukvården i Region Jönköping där allmän oftalmologi, kataraktoperationer och diabetesscreening omfattas av vårdvalet. Ögonmottagningen Värnamo Sjukhus är en av åtta vårdvalsenheter med remisstväng. Övrig ögonsjukvård utgör så kallad kvalificerad ögonsjukvård och bedrivs inom de offentligt drivna ögonmottagningarna i regionen. I Värnamo ögonmottagnings uppdrag ingår även att bedriva kvalificerad ögonsjukvård för det direkta upptagningsområdet (Värnamo, Vaggeryd, Gnosjö och Gislaveds kommuner) om 85 000 invånare

På kliniken bedrivs en allsidig öppenvårdsverksamhet; mottagning och kirurgi. Ögonmottagningen har tre specialister och två ST-läkare. De delar av den specialiserade ögonsjukvården som inte bedrivs på kliniken, exempelvis patienter som kräver slutenvård och/eller narkos remitteras till Jönköping. Bakre segment kirurgi remitteras till universitetssjukhus. Ingen möjlighet till slutenvård.

Sammanfattningsvis är verksamheten allsidig nog för att, tillsammans med väl planerad sidoutbildning, erbjuda adekvat bredd inom ögonspecialiteten. Verksamheten har jouransvar för akuta ögonpatienter på vardagar kontorstid, utanför dessa tider hänvisas jourpatienter till ögonkliniken i Jönköping respektive till Linköping. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialistutbildningen ska genomföras och utvärderas. En jämställdhetsplan finns på övergripande nivå.

Värnamo 2016-11-09

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

De två handledarna är specialister i oftalmologi. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Möjlighet finns att ge ST-läkarna adekvat handledning och instruktion i det kliniska arbetet. Nu finns studierektor men en tid har enheten saknat studierektor. Studierektor, som delas med andra enheter, är specialist i neurologi och geriatrik, och har genomgått handledarutbildning. Han har en skriftlig uppdragsbeskrivning och har begränsad arbetstid avsatt för sitt uppdrag. Vetenskaplig handledare med forskningserfarenhet finns ej på enheten, möjlighet till stöd med projektarbeten finns inom Region Jönköping, främst inom Futurum och med universitetskliniker inom oftalmologi.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

God teknisk utrustning finns och lokalerna är ändamålsenliga men något små för dagens ögonsjukvård. ST-läkarna har egen expedition med arbetsplats och dator. Tillgång till bibliotekstjänst finns.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Enheten har ett introduktionsprogram. ST-läkarna har ST-kontrakt. Senast anställda ST-läkaren har ett individuellt utbildningsprogram som överensstämmer med målbeskrivningen. Det individuella utbildningsprogrammet ska revideras minst årligen. Den sammanlagda jourtjänstgöringen understiger 30 % av den aktiva tjänstgöringstiden på kliniken. Enheten erbjuder randutbildning inom de områden som saknas på kliniken samt kortare auskultationsperioder i för ST-läkarens utbildning relevanta områden. Det saknas etablerat samarbete med närmaste större ögonklinik avseende ST-läkarnas tjänstgöringar.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

En personlig handledare är utsedd för varje ST-läkare. Handledarsamtal är schemalagda till två tillfällen per månad med en timme per gång. Handledarsamtal, uppnådd kompetens, förvärvade kunskaper och färdigheter i enlighet med målbeskrivningen dokumenteras bristfälligt av en av ST-läkarna. Specialistkollegium förekommer inte. Verksamhetschefen håller medarbetarsamtal en gång per år med ST-läkarna. God möjlighet att fråga och få instruktioner i det dagliga patientarbetet av specialisterna på mottagningen.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser och utbildningar planeras in i ST-tjänstgöringen och ST-läkaren får gå alla förekommande ST-kurser inom specialiteten. ST-läkarna erbjuds även andra externa utbildningar till exempel regionala och nationella ST-dagar inom specialiteten samt landstingsgemensamma kurser inom bland annat ledarskap, forskningsmetodik och kommunikation. Internutbildning är schemalagd till en timme per vecka som oftast används till diskussion av patientfall. Schemalagd tid för självstudier eller liknande erbjuds enligt ST-kontrakt med fyra timmar per vecka. Administrationstid finns schemalagd i tillräcklig utsträckning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds för att erhålla ett medicinskt och vetenskapligt förhållningssätt genom landstingsgemensam kurs. ST-läkare genomför ett skriftligt individuellt forskningsarbete enligt målbeskrivningen. För detta har arbetstid avsatts, men något bristfälligt hittills. Kvalitetsarbete genomförs enligt målbeskrivning. Möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur finns inte. Inga självständiga forskningsprojekt har avrapporterats från enheten de senaste två åren. Inom Region Jönköping finns kompetens för evidensbaserat kvalitetsförbättringsarbete och planeras ingå i landstingsgemensam kurs.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

En kurs inom bland annat ledarskap och kompetensutveckling finns inom Region Jönköping som alla ST-läkare ska genomgå. Med-sittning har använts i mindre utsträckning och gett möjlighet till återkoppling av kommunikativ kompetens. Brister finns inom uppföljning av

utveckling inom ledarskap, kommunikation och pedagogik samt återkoppling inom dessa områden. Erfaren ST-läkare har auskultande läkarstuderande, AT-läkare och ST-läkare inom allmänmedicin med under sina mottagningspass och får återkoppling på detta.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Introduktionsprogram finns.
- ST-studietid schemaläggs.
- Handledartid schemaläggs.
- Tillgång till specialistläkare att rådfråga finns på alla arbetspass.
- Det finns möjligheter till adekvat randutbildning.
- Kliniken har adekvat teknisk utrustning.
- Korta kommunikationsvägar inom den lilla enheten.
- ST-läkaren erbjuds göra specialistexamen. Tid för instudering på arbetstid ges.

Svagheter

- Specialistkollegium har ej genomförts.
- Studierektor med specialistkompetens i ögonsjukdomar saknas.
- Möjligheten till adekvat randutbildning har ej utnyttjats.
- Läkarmöte med tid för genomgång och frågor angående patientfall och internutbildning finns men något bristfälligt med tid.
- Uppnådd kompetens och handledarsamtal dokumenteras delvis bristfälligt av ST-läkare.
- Verksamheten något liten, och antalet specialister i underkant för fullständig ST-utbildning, och ett mycket strukturerat upplägg av hela utbildningen med kompletterande tjänstgöring på andra, större enheter krävs.

Förbättringspotential

- Struktur för samarbete med närliggande större ögonklinik avseende ST-läkarens tjänstgöring för att bredda basen för utbildningen.
- Ge möjlighet för ST-läkare att följa vårdförlopp hos inneliggande patienter i samband med placering på större enhet.
- Utarbeta ett koncept på enheten över vilka delar som utgör nödvändig sido-utbildning om ST-utbildning ska kunna genomföras på enheten.
- Strukturerad uppföljning av ST-läkarnas sido-utbildning.
- Studierektor med specialistkompetens i ögonsjukdomar önskvärt.
- Specialistkollegium ska genomföras två gånger per år enligt mall.
- Använd checklistan som ett levande dokument under hela ST tiden.
- Strukturerade och utöka tiden för läkarmöten, för att förbättra internutbildningen.
- Utnyttja möjligheten till lärande genom med-sittning ytterligare.
- Uppföljningen och återkopplingen av ST-läkarnas utveckling inom ledarskap och kommunikativ kompetens kan förbättras.
- Krav på redovisning av det vetenskapliga arbetet på anvisat sätt bör efterföljas.
- Handledarkontrakt som tydliggör uppdraget.
- Införande av handledarträffar kan övervägas.